

Kádas György Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola és Kollégium

5310 Kisújszállás, Bajcsy-Zs. u. 37. Telefon/fax: 59- 520 - 614

e-mail: <u>kadas.altiskola@gmail.com</u> OM azonosító: 038 402

A Kádas György EGYMI jó gyakorlatainak bemutatása

Intézményünk a Kádas György EGYMI, **fogékony a változásokra**, mindig éltünk azokkal a lehetőségekkel, amelyek elősegíthették a szakmai, módszertani, szervezeti fejlődésünket. Szerencsésnek érzem magam azért, hogy munkaközösség-vezetőként, intézményvezető-helyettesként, majd **intézményvezetőként 12 éve irányíthatom intézményem innovációs folyamatait.**

1. Hatékony örömteli tanulás regisztrált jó gyakorlat

A jó gyakorlat kidolgozója: Tatár Jánosné gyógypedagógus.

Felelős személy: Tatár Jánosné intézményvezető

Pedagógiai terület: gyógypedagógiai különnevelés, együttnevelés

Létesítésének időpontja: 2010. november

Színtere: tanórai tevékenység

A regisztrált jó gyakorlat célja:

- Valósuljon meg a sajátos nevelési igényű, tanulásban akadályozott tanulók örömteli, eredményes tanulása, akár az együttnevelésben, akár szegregált iskolai keretek között.
- Ismerjék meg mások is, miért is jobb a **tevékenységközpontú**, **játékos**, **kooperatív tanulás**, mint az egyoldalú ismeretközlés.
- Az egyéni sajátosságok ismeretében megvalósuló tanítással, változatos tanulásszervezési és módszertani eljárások alkalmazásával, megfelelő eszköztár segítségével biztosítsa az áttérést az ismeretközpontúságról a gyermekközpontú pedagógiai eljárások alkalmazására.

A jó gyakorlat feladatai

- Kiemelt feladat a tevékenykedtetés, a tapasztalatszerzésre épülő megismerés,
- Kooperatív tanulási technikák, a drámajáték alkalmazása. A drámajáték, nem csak a
 feszültségoldást, a tér felszabadult birtokba vételét is jelenti. A mimes- vagy
 kommunikációs helyzetgyakorlatokkal kivetített fogalmakat a tanulók észrevétlenül,
 játszva megértik.
- A többcsatornás tanulás, a modalitás, a képekkel megsegített tanulás, a villantó kártyák alkalmazása a sajátos nevelési igényű tanulókat is hozzásegíti a sikeres ismeretelsajátításhoz, a lemorzsolódás megakadályozásához.

• A dramatizálás, a történettérkép, az irodalmi mű tömörítése, mondanivalójának keretbe foglalása vagy a szópiramis, pókábra, gondolattérkép alkalmazása segíti az irodalmi anyag tapasztalati, emocionális megértését, feldolgozását.

Tapasztalatok, eredmények:

Ha az ismeretközvetítést *tevékenységhez*, **közös**, egymás tapasztalataira építő **csoportmunkához** kötjük, sokkal hatékonyabb lesz a megismerés. A tevékeny együttműködés alapja az egyenlő arányú munkamegosztás, a kölcsönös felelősségvállalás, amelyet többek között, csoportszerepek meghatározásával lehet elérni.

A kooperatív csoportmunka megvalósításához rajzos szerepkártyákat készítettem: **szóvivő**, **jegyző**, **lelkesítő**, **témafelelős**, **eszközfelelős**, **időfigyelő**. A rajzokon jól látható az egyes szerepek jellemző feladata. A tanulók rövid időn belül megtanulják, és be is számolnak arról, a kapott kártya alapján, mi a dolguk a csoportban.

A jó gyakorlat a tanítás-tanulás folyamatában minden területen eredményesen alkalmazható, de elsősorban az anyanyelvi kulcskompetencia és a szociális kompetencia fejlesztését szolgálja.

A jó gyakorlatot több pedagógus kollégám alkalmazza intézményemben, akik éltek a hospitálás lehetőségével és a módszer elsajátításával, továbbfejlesztésével.

2. Játékkuckó regisztrált jó gyakorlat

A jó gyakorlat kidolgozója: Ráczné Ari Erika gyógypedagógus Felelős személy: Ráczné Ari Erika intézményvezető-helyettes Pedagógiai terület: gyógypedagógiai különnevelés, együttnevelés

Létesítésének időpontja: 2010. november

Színtere: szabadidős tevékenység

Célja:

- Játszóházunk azzal a céllal szerveződött, hogy a 3-7 éves épen és sérülten született gyermekek számára szakmai alapokon nyugvó színvonalas fejlesztő foglalkozásokat biztosítsunk, megkönnyítve ezzel az óvodából iskolába való átmenetet.
- Célunk volt az is, hogy a játszóházi foglalkozások nyújtsanak lehetőséget a szülőknek arra, hogy tapasztalatot cserélhessenek szülőtársaikkal és a szakemberekkel gyermeknevelési és gondozási témákról, kérdésekről.

Tevékenységei:

- Partnereink a szülők. Otthonos, barátságos környezetben várjuk a kedves érdeklődőket, ahol fő alapelvünk a másság elfogadása és tiszteletben tartása.
- Iskolára felkészítő képességfejlesztő foglalkozások:

Óvodás korban hangsúlyos a nagymozgás és beszéd fejlődése. A stabil, jól megalapozott nagymozgásokra épül a finommozgás. A finommozgás fejlődése tökéletesebbé teszi a beszédmozgásokat. A foglalkozásokon ezért figyelembe vettük a különböző funkcióterületek egymásra épülését és egymásra hatását.

A képességfejlesztő tevékenységek várható hatásai:

- fejlődik mozgásuk, kézügyességük,
- érzékszerveik működése pontosabb lesz, megfigyelőképességük megbízhatóbbá válik,
- fokozódik beszédkésztetésük, fejlődik kommunikációs képességük,
- pontosabbá válik önismeretük, fokozódik önbecslésük,
- fokozódik szociális érzékenységük, társas viselkedésük,
- a művészeti tevékenységek által kreativitásuk, improvizációs képességük, képzeletük, önkifejező tárházuk gazdagodása,
- fejlődik problémamegoldó gondolkodásuk,
- könnyebbé válik a gyermekeknek az óvodából iskolába való átmenet.

3. Fejlesztőeszköz kölcsönző működtetése

A jó gyakorlat kidolgozója: a Kádas György EGYMI székhelyintézményének gyógypedagógiai szakmai munkaközössége a *TÁMOP-3.1.6-11/4-2011-0014* "Komplex minőségi szolgáltatási bázis kialakítása a korai intervenció és az együttnevelés támogatása érdekében" elnevezésű pályázat keretében.

Felelős személy: Pirók Marianna, intézményegység-vezető

Pedagógiai terület: gyógypedagógia, utazó gyógypedagógusi, utazó konduktori hálózat **Létesítésének időpontja:** 2014. május 1.

Az eszközkölcsönző azzal a céllal jött létre, hogy segítséget nyújtson a sajátos nevelési igényű gyermekek szüleinek, együttműködő partnereinknek, az együttnevelést végző intézményeknek.

Az *eszközkölcsönzés, a szakmai tájékoztatás, tanácsadás,* az eszközök használatának megtanulásához szükséges szakszerű *segítségnyújtás ingyenes*.

A szolgáltatással kapcsolatos általános feladatok:

- a fejlesztőeszközök leltárba vétele
- eszköznyilvántartás naprakész vezetése
- ki nem adott eszközök megfelelő védelemmel ellátott tárolása, raktározása
- eszközök állapotának rendszeres ellenőrzése
- szakmai napok alkalmával az eszközkölcsönző, fejlesztőeszközök, tanulást segítő eszközök bemutatása.

Kölcsönözhető eszközök:

- hely- és helyzetváltoztatás segédeszközei,
- mozgásfejlesztő eszközök (labdakészlet, hintakészlet, egyensúlyozó készlet stb.)
- speciális számítógép egerek, billentyűzetek gyengénlátók, mozgássérültek részére
- autista tanulók speciális fejlesztéséhez használható eszközök (kommunikátorok, napirend tábla stb.)
- Montessori eszközök

A fejlesztőeszközök karbantartása intézményünk feladata, mely minimális költségráfordítással valósul meg. További eszközök beszerzését pályázati úton tervezzük. Az eszközök kölcsönönzése folyamatos, a tanév rendjéhez igazodik. A szolgáltatással kapcsolatosan segítséget többnyire intézményünk gyógypedagógusai, a sajátos nevelési igényű tanulók szülei, együttnevelést segítő pedagógusok, többségi intézmények kérnek.

4. Projekttervezés és "Reggeli kör" a fejlesztő nevelés-oktatásban

A jó gyakorlat kidolgozója: fejlesztő nevelés-oktatás munkaközösség, munkaközösség-vezető: Oláh Katalin

Pedagógiai terület: gyógypedagógia, fejlesztő nevelés-oktatás **A módszer kidolgozásának ideje:** 2016/2017. tanévtől kezdődően

A bevezetés éve: 2017. szeptember 1.

2016. szeptemberben megtörtént a Pedagógiai Programunk fejlesztő nevelés-oktatásra vonatkozó *Rehabilitációs programjának* felülvizsgálata, kiegészítése, a helyi sajátosságok hangsúlyozásával. A fejlesztési célok, feladatok meghatározásával, a foglalkozások tervezésével egy újabb ötlet fogalmozódott meg, a projekttervezés ötlete. A 2010-től működő, napindító "*Reggeli kör"* ettől a tanévtől kezdődően már nemcsak az iskolában töltött idő keretbe foglalását, hanem tágabb témakörök, tananyagok, ünnepkörök ráhangolódását is elősegíti a témahetekhez kapcsolódóan.

A "Reggeli kör" célja:

- Önkifejezés különféle kommunikációs csatornák, eszközök, módszerek, kipróbálásával.
- Közösségi társadalmi szokások, szabályok megismerése és gyakorlása. Közösségi élmény, személyes kapcsolatok kialakítása.
- Zenei élményszerzés, a jó hangulat fokozása.
- Figyelemösszpontosítás egymásra, illetve a tanulási tartalomra.

A tanév egészére tervezett *témahetek célja*: a tanulási tartalom elmélyítése, többcsatornás befogadás elősegítése.

Témakörök (projektek):

- Hívogat az iskola (3 hét)
- Őszanyó kincsei (8 hét)
- Van zsákodban minden jó (2 hét)
- Csilingel a csengettyű (3 hét)
- Téltündér palotája (5 hét)
- Tarkabarka maskara (2 hét)
- Itt a szemem, itt a szám (3 hét)
- Tavaszi ébredés (8 hét)
- A nyár örömei (5 hét)

Tapasztalatunk, hogy a súlyos és halmozottan fogyatékos tanulók a fenti jó gyakorlatok által sokszínű élményekhez jutnak, a rendszeres begyakorlással ismereteik bővülnek, készségeik, képességeik fejlődnek.

5. MÁS-NAP jó gyakorlat

A jó gyakorlat kidolgozója: a Kádas György EGYMI székhelyintézményének

nevelőtestülete

Felelős személy: Sóczóné Kása Gyöngyi szakoktató Pedagógiai terület: esélyegyenlőség, együttnevelés

Létesítésének időpontja: 2014. október **Színtere:** szabadidős tevékenység

A jó gyakorlat célja:

- szemléletformálás
- másság elfogadásának segítése
- a fogyatékossággal élők társadalmi esélyegyenlőségének biztosítása

A jó gyakorlat leírása:

Az Együtt a holnapért alapítvány támogatásával egy egész napos városi rendezvény szervezése, amely lehetőséget biztosít a Kisújszálláson és a környező településeken élő fogyatékos gyermekeknek, fiataloknak, szociális intézmények lakóinak, s az őket támogató civil szervezeteknek arra, hogy színpadi tánccal, jelenettel, kézműves termékekkel mutatkozzanak be.

Színes, élménydús programokon, interaktív tereken élhetik meg az odalátogatók azt, milyen érzés lehet **autizmussal érintetten** alkalmazkodni embertársainkhoz, vagy **kerekesszékhez kötve élni, illetve** nap mint nap a "**láthatatlan világ"**-ban tájékozódni. Mindig meghívunk **jeles fogyatékos művészeket** is, mint a Hangadók zenekar vagy a Vakrepülés Színtársulat.

A rendezvény hozzájárul a gyermekek, szülők, pedagógusok, egyéb szakemberek és érdeklődők szemléletformálásához, érzékenyítéséhez és a fogyatékos emberek társadalmi elfogadásához.

6. Észak-alföldi Regionális "Ki mit tud?"

A jó gyakorlat megvalósítója: a Kádas György EGYMI székhelyintézményének

nevelőtestülete

Felelős személy: Tatár Jánosné intézményvezető Pedagógiai terület: esélyegyenlőség, együttnevelés

Létesítésének időpontja: 2013. március

Színtere: kulturális tevékenység

Az Észak-alföldi Regionális "Ki mit tud?" rendezvényt ötödik éve szervezi a Kádas György EGYMI székhelyintézménye az Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmények Országos Egyesületének támogatásával.

Cél: Legyen egy olyan program, ahol az együttnevelésben és különnevelésben tanuló, különböző fogyatékosságú SNI gyermekek, tanulók is megmutathassák **különleges képességüket, tehetségüket.**

Célcsoport: a szegregációban és integrációban tanuló tehetséges SNI tanulók.

Korcsoport:

- 1-4. évfolyam
- 5-8. évfolyam
- készségfejlesztő iskola
- szakiskola

Fogyatékossági kategóriák:

- tanulásban akadályozottak
- értelmileg akadályozottak
- autizmus spektrum zavarral élők
- beszéd-, látás-, hallás-, és mozgásfogyatékos tanulók

Művészeti kategóriák:

- vers- és mesemondás
- színdarab, bábelőadás
- tánc-
- ének-
- zenei produkciók
- rajzolás

A rendezvény eredménye: A sajátos nevelési igényű tanulók is sikerélményhez jutnak, mások is meggyőződhetnek az értékeiről.

7. Nyílt napok szervezése

A jó gyakorlat megvalósítója: a Kádas György EGYMI székhelyintézményének és tagintézményének nevelőtestülete

Felelős személy: Tatár Jánosné intézményvezető Pedagógiai terület: gyógypedagógiai nevelés-oktatás

Létesítésének időpontja: 2007

Színtere: tanóra és rehabilitációs foglalkozás

Évente két alkalommal, /ősszel és tavasszal/ nyíltnapokat szervez a székhely- és tagintézményünk is.

Cél: Mutassuk be, hogy milyen speciális módszerekkel, eszközökkel neveljük, oktatjuk SNI tanulóinkat.

Ezen alkalmakkor az érdeklődő partnereinkkel megoszthatjuk felhalmozott gyógypedagógiai tapasztalatainkat, tudásunkat, mellyel segítséget nyújtunk **az együttnevelést végző pedagógusoknak** és az **érdeklődő szülőknek** is.

8. KÁDAS-várLAK apródavatás és értékelés

A jó gyakorlat megvalósítója: a Kádas György EGYMI székhelyintézményének kollégiumi nevelőtestülete

Felelős személy: Tatár Jánosné intézményvezető, Kozma Zsuzsanna kollégiumi intézményegység-vezető

Pedagógiai terület: kollégiumi nevelés

Létesítésének időpontja: 2016/2017-es tanév **Színtere:** székhelyintézmény kollégiuma

A jógyakorlat kidolgozója: Kozma Zsuzsanna, a székhelyintézmény kollégiumi

intézményegység-vezetője

Cél: erősödjön a kollégiumban élő gyermekek közösségi nevelése, alakuljon ki bennük az egycsapathoz tartozás érzése.

A jó gyakorlat bemutatása:

2016 augusztusában a székhelyintézmény kollégiumi alakuló értekezletén az intézményegység-vezető javaslatára a közösség választott **egy nevet** és **egy szimbólumot** maguknak. A *KÁDAS várLAK név és jelkép* megjelenik a kollégiumi munkaterv elején, az eseménynaptáron, a programok hirdetésein, és a kollégium társalgójának a falán is.

Apródavatás és dicsőségfal

A hagyományos programok szervezésén kívül (szüreti mulatság, mikulás, sportprogram, farsang, családi nap, stb) bevezettek egy közösségépítő, elfogadást segítő eseményt is, amely az **új kollégisták beilleszkedését** támogatja.

Intézményünk csak sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók nevelését, oktatását végzi, így közel **húsz településről** érkeznek kollégista gyermekeink az óvodás korútól a 23 éves készségfejlesztő iskolás fiatalig.

A kisgyermekek beilleszkedésének támogatása kiemelt feladatunk, nagy hangsúlyt fektetünk a kollégium **otthonpótló funkciójának erősítésére**, **derűs, nyugodt légkörének** biztosítására. Az új gyermekeket *Kádas apródoknak* neveztük el, akiknek avatása minden tanév elején megtörténik. Ezen az eseményen a kollégium régi lakói és nevelői egy kis ajándékkal kedveskednek a megszeppent kicsiknek.

A kollégiumban minden hónap elején **értékelés zajlik**, amely az előző hónapban kimagasló közösségi munkát végzetteket jutalmazza. Akik a legügyesebbek, legönzetlenebbek voltak, és mindig betartották a **kollégiumi együttélés szabályait,** azok neve felkerül a **KÁDAS várLAK dicsőségfalára.**

Tanév végén a legtöbbet dicsőségfalon elhelyezett gyermekek, tanulók, *Méhecskedíjban /oklevél és egy méhecske kitűző/* részesülnek, *amelyet a tanév végi ünnepélyen ad át az igazgató néni.*

9. Autizmussal élő tanulóink speciális fejlesztő programja

A jó gyakorlat megvalósítója: a Kádas György EGYMI székhelyintézményének nevelőtestülete

Felelős személy: Tatár Jánosné intézményvezető, Ráczné Ari Erika intézményvezetőhelyettes

Pedagógiai terület: gyógypedagógiai nevelés-oktatás

Létesítésének időpontja: 2011. szeptember

Színtere: tanóra

Az autizmus speciális fejlesztő program bemutatása

Autizmussal élő tanulókat speciális csoportokban hatodik tanéve fogadjuk, amely mára jól bevált módszertani jó gyakorlatként működik a székhelyintézményben.

Cél:

• Az autizmusban sérült három terület, a szociális viselkedés, a kommunikáció, és rugalmas gondolkodás fejlődésének elősegítése.

Feladatok:

 A szociális fejlesztési feladatok között a beilleszkedést közvetlenül elősegítő készségek tanítása mellett rendkívül fontos feladat, hogy a gyermek minél

- tartalmasabban legyen képes eltölteni szabadidejét önálló és társas formában egyaránt.
- Elsődleges fontosságú szerepet kapnak a **kognitív és viselkedésterápiás eljárások**, amelyek a gyermek egyéni szükségleteinek és képességszintjének megfelelően vegyíthetőek más fejlesztési módszerekkel is (pl. zenei interakció).
- A fejlesztés egyik fő célterülete a kommunikáció, mint a kapcsolatteremtés és fenntartás, valamint az információcsere eszköze. Az alapvető probléma nem a beszéd hiánya vagy fejlődési zavara, hanem a kommunikációs szándék, illetve a kommunikációs funkció megértésének sérülése. Hasonlóan a szociális fejlesztéshez a kommunikációs készségek tanításának metodikájában is elsődleges fontosságú szerepet kapnak a kognitív és viselkedésterápiás eljárások, amelyeket a gyermek egyéni szükségleteinek és képességszintjének megfelelően vegyíthetőek más fejlesztési módszerekkel is.

Kisújszállás,2017. október 12.

Tatár Jánosné intézményvezető